

Posudek na bakalářskou práci

☐ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Roman Fuchs
	Datum: 7.9.07
Autor: Silvie Lišková	
Název práce: Evoluce zbarvení u ptáků: fylogenetická analýza u vybraných skupin papoušků.	
☐ Práce je literární rešerší. ☐ Práce obsahuje vlastní výsledky.	
<p>Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Předložená práce se skládá ze dvou částí. První tvoří velmi široce pojedná rešerše zahrnující jak fyziologické (stručně) tak evoluční (podrobněji) aspekty ptačího zbarvení. Tento záběr se nemohl neprojevit v poměrně povrchním zpracování některých dílčích námětů. Druhou část představuje fylogenetická analýza zbarvení papoušků rodu Amazona. Téma jako celek se mi líbí, neboť, přestože je zbarvení asi nejnápadnějším ptačím znakem, neleží jeho výzkum rozhodně v centru pozornosti ornitologů. Je to nepochybně tím, že úžasná variabilita zbarvení nejen brání tvorbě jednoduchých hypotéz (na rozdíl třeba od počtu vajec ve snůšce) ale vzdoruje dokonce i snahám o pouhý jednoznačný, moderními metodami uchopitelný popis. Proto oceňuji i výsledky „experimentální“ části, přestože na prvý pohled nejsou příliš vzrušující.</p>	
<p>Struktura (členění) práce: Plně odpovídá zvolenému tématu. Evoluční část rešerše je rozdělena na kapitoly věnované stávajícím pokusům o fylogenetickou analýzu zbarvení a literatuře zabývající se vznikem barevné variability na vnitrodruhové (pohlavní dichromatismus, barevný polymorfismus) i mezidruhové úrovni. Podrobnější strukturování druhé části je poněkud zmatené. Nechápu především funkci kapitoly 2.2.2. a za poněkud nešťastné považuji osamostatnění rozboru signální funkce jednotlivých pigmentů a tím i jeho oddělení od pohlavního dichromatismu na jedné a od fyziologických aspektů zbarvení na druhé straně. „Experimentální“ části chybí úvod a tedy i jednoznačně deklarované cíle, což se možná projevuje i v diskusi.</p>	
<p>Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Objem shromážděné literatury je více než úctyhodný a autorka zachází s prameny převážně standardním způsobem. Stejně tak je zjevné, že nemá větší problémy s jejich odpovídající interpretací.</p>	
<p>Jsou získané vlastní výsledky nebo zvolené téma adekvátně diskutovány? Ani u této bakalářské práce nepřekračuje rešerše nijak výrazně deskriptivní úroveň, tedy shromáždění a vysvětlení jednotlivých hypotéz. Jejich konfrontace, včetně porovnání míry podpory, zůstává více méně rudimentární. Je ovšem otázkou, zda je toto vůbec možno po začínajících studentech vyžadovat. Každopádně by však bylo vhodné trvat na oddělení konceptuálních prací a kasuistik, což je v tomto případě do značné míry splněno. Také diskuse „experimentální“ části je soustředěna výlučně na interpretaci vlastních výsledků a chybí v ní jakékoli srovnání se předchozími pokusy na toto téma, přestože je autorka zná. Mám pocit, že zde mimo jiné zapracovala i časová tíseň, což je škoda.</p>	

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):
Většina formálních náležitostí rešeršní vědecké práce je více méně soustavně plněna. Jazyková úroveň dosahuje mírného nadprůměru, s výjimkou některých obzvláště složitých partií je práce nejen čitelná ale i srozumitelná.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Celkově hodnotím práci jednoznačně pozitivně. Bez jakýchkoliv pochyb dokládá, že autorka pronikla do studované problematiky, je schopna excerpovat primární literaturu smysluplně ji interpretovat. Tím podle mne splnila hlavní požadavek kladený na bakalářské práce a mohu ji (práci ne autorku) jednoznačně doporučit k obhajobě.

Otázky a připomínky oponenta:

1. Jak se liší věcná náplň spojení „fylogeneze papoušků“ a „evoluce papoušků“? (K této otázce mě inspiroval název kapitoly 2.2.)
2. Mohla by mi autorka srozumitelně popsat rozdíl v pracovním postupu metod „maximum parsimony“ a „maximum likelihood“, a jak se tento rozdíl projevuje (může projevit) ve výsledném stromečku?
3. Jak by autorka odlišila (na příkladu dravců nebo kukačky) polymorfismus způsobený apostatickou selekcí a alternativní strategií výběru kořisti (hostitele)?
4. Existuje nějaká speciální hypotéza pro pohlavní dichromatismus typu „Anatidae“?
5. Proč jsou labutě a husy monomorfní a kachny dimorfní?
6. Co způsobuje konvergentní zbarvení kolibříků a strdimilů nebo afrických lindušek a severoamerických „stepních“ strnadů? (já to nevím)
7. Jaké hypotézy by autorka navrhla pro vysvětlení následujících změn: monochromatický druh, kryptický - dichromatický druh, samec nápadný, samice kryptická; monochromatický druh, kryptický - dichromatický druh, obě pohlaví kryptická; monochromatický druh, nápadný - dichromatický druh, obě pohlaví nápadná; dichromatický druh, samec nápadný - monochromatický druh, kryptický; dichromatický druh, obě pohlaví nápadná - monochromatický druh, nápadný?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně

Podpis školitele/oponentů:

Instrukce pro vyplnění.

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah). Tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- V případě práce založené na vlastních výsledcích hodnotíte rovněž použité metody a zpracování výsledků, obdobně jako u práce diplomové.
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na horak@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na sekretariát biologické sekce PFF UK (Ing. Jitka Suchá), Viničná 7, 128 44 Praha 2.